

HIFA-RO INFO

2018./XVI./II./62.

A HIFA-România Segítség
Mindenkinek Egyesület
negyedévi ingyenes lapja

Revista trimestrială gratuită
a Asociației HIFA-România
Ajutor pentru Toți

A SZERETET NEM BÁNTALMAZ!

***

IUBIREA NU RĂNEȘTE!

Támogatóink

- jogi személyek -

BETHLEN GÁBOR ALAP, ROMGAZ, FUNDAȚIA COMMUNITAS, ORTOPROFIL, CONSILIUL JUDEȚEAN MUREȘ, MUNICIPIUL TG. MUREȘ, MASTER DRUCK, FOMCO SRL, ADIMAG SRL, SC ALLCOLORS SRL, ZIMEX SRL, EFENDI SRL, FERMA OPREA-AVI COM, INTELLIGENT IT, NETSOFT SRL, FOTO SMILEY, THEREZIA, TORDAI IMPEX SRL, SC LION VICTORIA SRL

**CONSILIUL
JUDEȚEAN
MUREȘ**

**MUNICIPIUL
TÂRGU-MUREȘ**

**Megvalósult
a Magyar Kormány
támogatásával**

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

**FOTO
SMILEY.ro**

LATERAL

ADIMAG

SMARTBILL

**MasterDruck
DESIGN & PRINT**

ZIMEX

E lapszám támogatója az
RMDSZ és a COMMUNITAS
ALAPÍTVÁNY

Tipărirea acestui număr este
sponsoriată de UDMR și
FUNDAȚIA COMMUNITAS

KÖSZÖNÜK AZ EGYHÁZAKNAK,
MAGÁNSZEMÉLYEKNEK ÉS KÜLÖNBÖZŐ
KÖZÖSSÉGEKNEK, HOGY TÁMOGATTAK
BENNNÜKET. KERÜK, TOVÁBBRA IS
TÁMOGASSÁK TERVEINKET!

MULTUMIM BISERICIILOR,
PERSONAELOR FIZICE ȘI DIFERITELOR
COMUNITĂȚI CARE NE-AU SPRIJINIT. VĂ
RUGĂM, SĂ SPRIJINIȚI ÎN CONTINUARE
PROIECTELE NOASTRE!

*Segíts, hogy segíthessünk!
KÖSZÖNÜK!*

*Ajuta, ca să putem ajuta!
MULTUMIM!*

HIFA-RO INFO

Főszerkesztő
Főszerkesztő-helyettes
Borítóterv és fotók
Korrektúra

HIFA-RO Kiadó Igazgató

Levelezési cím

Iroda helyszín
Irodai időpont minden hétköznap

Egyéb elérhetőségek

Bankszámlaszám

A nyomtatásért felelős

HIFA-RO INFO

Simon Judit-Gyöngyi
Csata Éva
<https://google.search>
Liliana Moldovan, Réti Ilona

Csata Éva

HIFA-România
RO 540554 Tg. Mureș B-dul Pandurilor 18/1

Tg. Mureș Str. Enescu nr. 2
10-12, 15-17

Tel: 0744-959990, 0752062121
E-mail: office@hifa.ro
Website: www.hifa.ro

RO30RNCCB0188034979810001/RON
RO03RNCCB0188034979810002/EUR
RO13RNCCB0188034979810016/USD

Master Druck Tel: 0265-262359

HIFA-RO Info = ISSN 2247-6709
ISSN-L = 2247-6709

HIFA-RO INFO

Redactor șef
Redactor-șef adjunct
Copertă și fotografii
Corecțură

Director Editura HIFA-RO

Adresă de corespondență

Locație birou
Orarul biroului în zile lucrătoare

Alte contacte

Cont bancar

Responsabil pentru imprimare

Bevezető

Erőszak, bántalmazás, agresszió, abúzus – minden, hogy minek nevezzük, minden egyes kifejezésben benne rejlik a bántalmazott fél eltiprása, megalázása, illetve az agresszor uralkodási, dominálási illetve kontrollálási vágya.

A felek igyekeznek fenntartani a normalitás, stabilitás látszatát. A bántalmazott amiatt, mert bízik a változásban, illetve úgy érzi, hogy ő maga is tehet a változás érdekében, azzal, ha jobban, más-ként, szeretetremélőbben, megbocsátóbban viselkedik. Míg a bántalmazó amiatt, mert számára ez a beteg, semmilyen szín alatt nem tolerálható és nem elfogadható állapot jelenti az egyensúlyt és biztonságot. A kontrollt, amire vágyik.

Nem igazán léteznek pozitív történetek: Sauli megtérések, Pál fordulók – amik arról adhnának számunkra tanúbizonyságot, hogy megfelelő módszerekkel, egy bizonyos stratégiát követve elérhetjük azt, hogy a felek békében, kiegyensúlyozottan éljenek egymás mellett a továbbiakban. Inkább olyan forgatókönyvekre van példa, hogy a bántalmazott fél visszafordíthatlanul megsérül, sok esetben belehal sebeibe.

A bántalmazás – legyen az fizikai, szexuális, szóbeli, lelki vagy anyagi, történjen az a családban, munkahelyen, iskolában, egyházból, legyenek annak szereplői nők, férfiak, gyerekek, idősek vagy betegek – elfogadhatatlan!

- A kapcsolatból való kilépésre ajánlott törekedni mindenekfelett.

- Segítséget kell kérni.

- Alternatívákat, megoldásokat kell találni – mert bármi jobb és egészségesebb, mint a folyamatos esélyt fenntartani a bántalmazás elszenvedésére.

A helyzet csak akkor fog változni és idővel megoldódni, ha a bántalmazott félben megérlik a változás, változtatás iránti vágy, ha a bántalmazott elkezd beszélni, és nyitottá válik a probléma megoldásának folyamatában kompromisszumokra, a nehézségek elfogadására, az új körülmények megsokására és elfogadására, a kapcsolat megszakítására a bántalmazóval.

Introducere

Violența, brutalitatea, agresiunea, abuzul – indiferent cum se numește, fiecare termen conține strivirea, umilirea părții agresate, precum și dorința agresorului de a stăpâni, a domina, a controla.

Părțile încearcă să mențină aparența normalității, a stabilității. Cel agresat pentru că are încredere în schimbare și simte că și el poate face ceva în privința schimbării dacă se comportă mai bine, altfel, mai amiabil, mai iertător. Dimpotrivă, pentru agresor această stare bolnavicioasă, sub nicio formă tolerabilă sau acceptabilă, înseamnă echilibru și siguranță. Înseamnă controlul la care aspiră.

Nu prea există întâmplări pozitive: îndrepătarea lui Saul, a lui Paul – care ne-ar dovedi că împreună cu ajutorul metodelor corespunzătoare, urmând o anumită strategie am putea ajunge ca în continuare părțile să trăiască în pace, în echilibru. Mai degrabă există exemple de scenarii, unde partea vătămată se rănește ireversibil, de multe ori moare datorită rănilor.

Violența – fie ea fizică, sexuală, verbală, psihică sau materială, fie că are loc în familie, la locul de muncă, la școală, la biserică, personajele ei fie că este vorba despre femei, bărbați, copii, bătrâni sau bolnavi – este inacceptabilă!

- În primul rând, este recomandabil ca persoana agresată să se străduiască să iasă din această relație.

- Trebuie să ceară ajutor.

- Trebuie să se găsească alternative, rezolvări – pentru că orice este mai sănătos decât acceptarea situației de a suporta agresiunea.

Doar atunci se va schimba situația și cu timpul se va rezolva, dacă partea vătămată va dori schimbarea, transformarea, dacă va începe să vorbească și în procesul rezolvării problemei va fi deschis la compromisuri, la acceptarea greutăților, a noilor împrejurări, la ruperea relației cu agresorul.

Csata Éva

Traducere din limba maghiară de Réti Ilona

Csata Éva

Bántalmazás és gondatlanság röviden

MEGHATÁROZÁSOK

A **társadalom** a közösségen együtt élő emberek összességét jelenti.

A **hatóság** az-az erő amely által az állam meghatározza azokat a szabályokat, amelyeket mindenki be kell tartania a minden nap életben.

A **törvény** az állam által meghatározott kötelező szabály, amelyet minden állampolgárnak tiszteletben kell tartania.

A **bűncselekmény** olyan súlyos cselekedet, amelyért a felnőttek börtönnel büntethetők, míg a kiskorúak súlyos nevelési figyelmeztesben részesülnek.

A **kihágás** olyan szándékasan vagy gondatlanságból elkövetett cselekmény, amely során a törvény és a közrend megsértése történik. Ez a cselekmény nem olyan súlyos mint a bűncselekmény, ezért előfordulása esetében enyhébb büntést alkalmaznak.

Bűnössége esetében elmondhatjuk, hogy egy ember akkor bűnös, ha előre eltervezett veszélyes tettet akar végrehajtani, amit meg is tesz. Ebben az esetben szándékosságról beszélhetünk. Ha a cselekmény a következmények felismerése nélkül valósul meg, vagyis bizonyítható a gondatlanság, elmondhatjuk, hogy a bűncselekményt gondatlanságból követték el (nem akarattal).

A **bűncselekmény** elkövetésében a résztvevők lehetnek elkövetők, tettetársak, felbujtók vagy bűntársak.

Elkövető az a személy, aki a bűncselekményt közvetlenül elköveti.k

Tettetársak azok a személyek, akik ugyanazt a bűncselekményt együtt követik el.

Felbujtó az a személy, aki rábír egy másik személyt a bűncselekmény elkövetésére.

Bűntárs az a személy, aki bármilyen módon elősegíti a bűncselekmény elkövetését.

Áldozat az a személy, aki testi, lelki sérelést szenvedett, vagy akinek anyagi javai a bűncselekmény következtében károsodtak.

Abuzul și neglijența pe scurt

DEFINIȚII

Societatea reprezintă totalitatea oamenilor care trăiesc împreună în colectivitate.

Autoritatea reprezintă forța pe care statul și-o exprimă stabilind regulile care trebuie respectate de toți oamenii, în viața de zi cu zi.

Legea este o regulă obligatorie stabilită de stat și care trebuie respectată de către fiecare cetățean.

Infracțiunea este o faptă foarte gravă, pentru care adulții pot fi pedepsiți chiar și cu închisoare, iar minorii pot fi sănctionați cu măsuri educative.

Contravenția este fapta comisă - cu intenție sau fără prin care se încalcă legi și liniștea publică. Această faptă este mai puțin gravă decât infracțiunea și pentru ea se aplică o sancțiune mai ușoară.

Vinovăția - putem spune că un om este vinovat atunci când dorește să facă o faptă periculoasă și își întocmește un plan în acest sens, pe care-l pune în aplicare. În situația aceasta, se spune că persoana a avut intenția să comită fapta penală. În cazul în care săvârșește o faptă fără a-și da seama că aceasta poate provoca rău celorlalți, adică dă dovadă de neglijență, spunem că a săvârșit fapta din culpa sa (fără voia sa).

Participanții la săvârșirea unei **fapte penale** pot avea calitatea de autori, coautori, instigatori sau complici.

Autorul este acea persoană care săvârșește în mod direct fapta penală.

Coautorii sunt persoanele care săvârșesc împreună aceeași faptă prevăzută de legea penală.

Instigatorul este persoana care convinge o altă persoană să săvârșească o faptă rea.

Complicele este persoana care ajută în orice mod la săvârșirea unei fapte rele.

Victima este persoana care a suferit o vătămare fizică, psihică sau ale cărei bunuri au fost distruse, ca urmare a unor fapte periculoase comise de alte persoane.

Mi a TESTI BÁNTALMAZÁS?

Testi bántalmazás történik ha, egy személyt:

- megvernek
- megráznak, lökdösnek
- csipkednek, szurkálnak
- húzzák a haját, fülét
- fizikai képességeit meghaladó munkák végzésére kényszerítik

Ne feledd!

• A bántalmazás soha nem a te választásod és soha nem a te hibád!

• Bárki hibázhat! A bántalmazás még ilyen esetben sem jogos.

• Nem normális dolog, hogy egy személy erőszakos legyen a körülötte levőkkel szemben.

• A bántalmazásnak semmi köze a neveléshez! A nevelés célja egy új dolog tanulása, a valóság felfedezése, a tények megértése, de semmiképpen nem a testi fájdalom vagy a lelkí megrázkódtatás.

Mi a LELKI BÁNTALMAZÁS?

Lelkei bántalmazás történik, ha egy személyt:

• gúnyolnak, szidalmaznak, megalázó szavakkal illetnek

• álladóan bírálnak, sértegetnek, bizonyos problémákért felelössé tesznek

• Veréssel, személyes tárgyainak megsemmisítésével fenyegetnek

• megtagadnak és elutasítanak, semmibe veszik szükségleteit, érdekeit és célkitűzéseit

• érzelmileg kigúnyolnak

• megfosztanak a kommunikáció lehetőségtől, a barátokkal való kapcsolattartástól

Mi a SZEXUÁLIS BÁNTALMAZÁS?

Szexuális bántalmazásról beszélünk, ha egy személyt oly módon érintenek meg, hogy az neki kellemetlenséget és undort okoz, ha szexuális viszony létesítésére, erkölcsstelen képek, filmek vagy más személyek intim testrészeinek nézésére kényszerítenek. A szexuális bántalmazás a bántalmazás egy súlyos formája, amelyről legtöbbször csak az áldozatnak és a bántalmazónak van tudomása.

Ce este ABUZUL FIZIC?

Abuzul fizic are loc atunci când o persoană este:

- bătută
- scuturată, îmbrâncită
- pișcată, înțepată
- trasă de păr, de urechi
- obligată să facă munci grele care depășesc capacitatele sale fizice

Tine minte!

• Abuzul nu este niciodată alegerea ta și niciodată nu este vina ta!

• Oricine poate greși! Chiar și în aceste situații, abuzul nu poate fi îndreptățit.

• Nu este un lucru normal ca o persoană să fie violentă cu cei din jur.

• Bătaia nu are nimic în comun cu educația! Educația are, ca finalitate, învățarea unui lucru nou, descoperirea unui adevăr, înțelegerea unor fapte și nicidecum durerea fizică sau emoțiile negative.

Ce este ABUZUL EMOTIONAL?

Abuzul emțional are loc atunci când o persoană este:

• poreclită, înjurată, umilită print-un limbaj nepotrivit

• criticată permanent, jignită, învinovătită pentru anumite probleme

• amenințată cu bătaia, cu distrugerea obiectelor personale

• refuzată și respinsă, îi sunt ignorate necesitățile, interesele și preocupările

• luată în derâdere (în special sentimentele ei)

• lipsită de posibilitatea de a comunica, de a ieși cu prietenii

Ce este ABUZUL SEXUAL?

Abuzul sexual are loc atunci când o persoană este atinsă într-un mod care le produce neplăcere și dezgust, când este obligată/obligat să întrețină relații sexuale, să privească imagini sau filme cu imagini indecente sau când alte persoane le arată părți intime ale corpului lor. Abuzul sexual este o formă gravă de abuz despre care, deseori, știu doar victima și agresorul, fără ca alte persoane să-și dea seama ce se întâmplă.

Ne feledd!

Ezt a fajta, „titkot” semmiképpen nem kell magadban tartani. Ez ROSSZ titok, amit ki kell mondani. Romániában a szexuális bántalmazás bűncselekmény, tehát az elkövető törvény által megszabott büntetésre számíthat.

Hogyan védekezhetsz a bántalmazásokkal szemben?

- Jogodban áll minden olyan személy közeledését visszautasítani, akinek érintése kényelmetlen vagy megalázó számodra
- Semmiképpen ne titkold, ha valaki bántalmaz. Mondd el egy megbízható személynek!
- Légy elővigyázatos! Ne adj meg személyes adatokat ismeretleneknek, sem a való eletben, sem pedig az Interneten.
- Mielőtt elmész mindig közöld szüleiddel vagy a rád felügyelő személlyel hova mész, hogyan érsz oda, kivel mész és mikor jössz haza.

BÁNTALMAZÁS ÉS GONDATLANSÁG „EASY TO READ ÉS EASY TO UNDERSTAND” FORMÁTUMBAN,
TÁJÉKOZTATÓ, összeállította Gyárfás Zsóka, szociális
munkás Alpha Transilvana Alapítvány

Tine minte!

Acest tip de ”secret” nu trebuie păstrat în nici un caz. Este secretul RĂU, care trebuie spus. În România abuzul sexual este o infracțiune, iar persoana care săvârșește această infracțiune este pedepsită prin lege.

Ce poți face pentru a te proteja împotriva abuzurilor?

- Ai dreptul să spui NU oricărei persoane care încearcă să te atingă într-un fel care te face să te simți incomod sau umilit.
- În nici un caz nu păstra secret faptul că cineva te abuzează. Spune-i unei persoane de încredere!
- Fii precaut! Nu da detalii personale necunoscătorilor: nici în viață reală, nici pe Internet.
- Înainte de a te duce undeva, întotdeauna spune-le părinților sau persoanei care are grija de tine unde mergi, cum vei ajunge acolo, cine va merge cu tine și când te vei întoarce.

ABUZUL ȘI NEGLIGENȚA ÎN FORMAT EASY TO READ ȘI EASY TO UNDERSTAND, MATERIAL DE INFORMARE, întocmit de Gyárfás Zsóka, asistent social,
Fundația Alpha Transilvană

Esettanulmányok I.

Egy sérelem mindaddig láthatatlan marad, míg senki sem emlékszik rá, míg senki sem beszél róla nyilvánosan. A kiúlsó szemlélő számára az áldozat nem áldozat, az elkövető nem elkövető, tehát mindenkit felet félreismeri, mert egyikiük szenvédése, illetve a másik erőszakos tette számára láthatatlan marad. Kétszeresen is igazságtalanság történik tehát: egyszer akkor, amikor a bántalmazás megesik, másodsor pedig akkor, amikor nem vesznek róla tudomást. (Miroslav Volf)

1. Amikor a beteget bántalmazzák

X néni évek óta gondozó segítségére szorul. A segítség kérésére való igény azonban nem egyen-

O insultă va rămâne invizibilă până când nimeni nu-și amintește de ea, până când nimeni nu vorbește de ea public. Pentru cel ce privește din afară, victima nu este victimă, agresorul nu este agresor, deci cunoaște greșit ambele părți, pentru că suferința unuia, respectiv fapta violentă a altuia rămân invizibile pentru el. Prin urmare avem de a face cu nedreptatea de două ori: prima dată se petrece agresiunea, a doua oară când nu se aduce la cunoștință despre ea. (Miroslav Volf)

1. Când bolnavul este maltratat

De mulți ani tanti X are nevoie de ajutorul unui îngrijitor. Dar nevoia de a cere ajutor nu

Studii de caz I.

lő a döntésképtelenséggel. A család azonban így gondolja. Hogy döntéseket hozhatnak helyette, korlátoozhatják a szabadságát, megszabhatják, hogy mit tehet és mit nem, kivel találkozhat és kivel nem. X néninek azonban nem az értelmével vagy meghozott döntéseinek következményével van baj, hanem a fizikai állapotával.

Nem beszélhet arról, amit el kell viselnie. Ha megteszi, büntetés jár érte. Megtiltják, hogy kapcsolatot létesítsen a külvilággal, hogy használhassa a telefonját, vagy látogatókat fogadhasson.

Ha régi barátai, ismerősei próbálják felvenni vele a kapcsolatot, a gondozó megfenyegeti, hogy ezzel felkavarja a beteg nyugalmát. Többé ne merészítse megtenni.

X néninek néhány éve lehet hátra az életéből. Nem az évek száma, hanem azoknak a minősége döntő. Nagyon fontos kérdés tehát, hogy hogyan fogja eltölteni ezeket a rendelkezésére álló éveket. Bezárvva, teljes szociális izolációban, vagy a lehetősségeihez mértén, ismerősök, barátok, szerető családtagok és gondoskodó segítőszemélyzet körében? Akik mindenget megtesznek annak érdekében, hogy ezek az évek, melyeknek minden perce ajándék – tele legyen örömmel és beteljesedéssel. Hogy megkoronázhassa azt az életet, amelyet esélyként kapott.

Az agresszió olyan, mint a fregolikabát: ha kifelé fordítom, erőszak, ha befelé: szorongás. (Ranschburg Jenő)

2. Amikor a család korlátozza a fogyatékkal élő szabadságát

K fizikai fogyatékkal élő fiatal hölgy. Nem kereste, de mivel nyitott és befogadó volt, rátalált a szerelem. Az élet azonban nem a mesék világának fonala mentén szövi történeteit. A szerelmet ugyanis nem követte beteljesedés, hanem K szüleinek és családjának felháborodása. Akik szabályszerűen megtiltották K-nak, hogy kapcsolatot ápoljon és tartson fent szerelmével.

K-nak döntenie kellett. Vagy a szerelme, vagy a családja és megszokott biztonsága. K a biztonság mellett döntött. Hogy jól vagy rosszul – nem tudni. Mert nem is ez a kérdés a lényeg. Hanem az elszalasztott boldogság és szenvedés esélyek. A tanulásra való esély. Mert a drágakő soha nem a maga teljes való-

este egală cu incapacitatea de a lua decizii. În schimb familia credea că poate lua decizii în locul ei, și poate limita libertatea, poate stabili ce poate face și ce nu, cu cine se poate întâlni și cu cine nu. Însă tanti X nu are probleme cu gândurile rationale sau cu urmările deciziilor pe care le ia, ci cu starea fizică.

Nu poate vorbi despre ceea ce trebuie să suporte. Dacă o face, este pedepsită. Îi interzic să ţină legătura cu lumea exterioară, să-și folosească telefonul sau să primească vizitatori.

Dacă prietenii vechi încearcă să ia legătura cu dânsa, îngrijitorul ei îl amenință spunând că astfel tulbură liniștea bolnaviei. Si recomandă ca altădată să nu încerce să o caute.

Tanti X mai are de trăit doar câțiva ani. Dar nu numărul anilor, ci calitatea lor este decisivă. Prin urmare este o întrebare foarte importantă, cum își va petrece acești ani. Închisă, într-o izolație totală sau potrivit posibilităților în mijlocul cunoșcuților, al prietenilor, al familiei iubitoare și al personalului care o îngrijește cu atenție? În preajma unor oameni care au grija de ea fiecare minut contează și sunt importanți pentru ultimii ani de viață, fiecare minut este cadou. Iar anii aceștia să fie ca o încoronare a vieții primite ca sănsă.

Agresiunea este ca un palton cu două fețe: pe de o parte violență, pe altă parte, anxietate. (Ranschburg Jenő)

2. Când familia limitează libertatea celui care trăiește cu o dizabilitate.

K este o Tânără cu dizabilitate. Nu a căutat-o, dar pentru că e o persoană deschisă și primitoare, s-a îndrăgostit. Viața nu își țese întâmplările pe firul lumii basmelor. Dragostea nu a fost urmată de împlinire, ci de indignarea părinților și a familiei lui K. Ei pur și simplu i-au interzis lui K să ţină legătura cu iubitul ei.

K a trebuit să decidă. Ori iubitul, ori familia și siguranța obișnuită. K a decis să rămână în siguranță. Dacă e bine sau rău – nu se știe. Pentru că nu întrebarea în sine este importantă, ci faptul că suferă pentru fericirea pierdută. A pierdut sansa de a cunoaște iubirea. Pentru că nicio piatră prețioasă nu se arată în realita-

jában mutatkozik. Vésővel szabadítják meg az őt fedő daraboktól. A szobor, a remekmű szintén véső segítségével bújik elő varázslatosan a művész tehetsége nyomán.

Ahhoz, hogy K életre szólóan levonhassa a megfelelő következményeket – saját bőrén kell tapasztalatokat gyűjtenie és szenevednie. Amenyniben erre nem kap esélyt, a fájdalom és a mi lett volna ha... érzésével kel és fekszik egy életidőn át. Ennek a tanulásra való esélynek a megtagadása bántalmazásnak minősül. És soha nem az a kérdez, hogy mi az indíték – hogy akarattal történt e mulasztás, vagy sem. Mert ez nem segít begyógyítani a sebeket. De legfőképpen soha nem lesz képes visszahozni az elszalasztott esélyeket.

Az erőszak tönkreteszti a bizalmat. (Lauren Brooke)

3. Amikor az értelmi fogyatékos szenevedi el a szexuális bántalmazást

Zs értelmi fogyatékos fiatal lány. Nagyszülei nevelték. Majd nagyszülei halálát követően, édesanyjához került, aki tovább gondozta, rendezte, szerette. Édesanya megismerkedett egy férfivel, majd rövid időre rá, úgy döntöttek, hogy összebútoroznak. Házasságról nem is álmodhattak, hiszen az édesanya első házasságát még nem érvénytelenítették. A férfi nagyon szeretné, de a hölggy vonakodó. Ha valamit elsőre sem sikerült jól csinálnia – akkor második alkalommal sem garantált a sikere. Inkább megbecsüli azt, ami van. És addig amíg része lehet benne.

Kívülről minden rendben van. Példás együttlétnek tűnik az övék. Tele gondoskodással, szeretettel, munkás hétköznapokkal és közösségen töltött ünnepekkel. Egészen addig, amíg a szomszédok bejelentést nem tesznek bántalmazás, testi, szóbeli, anyagi és szexuális erőszak komoly gyanújáról.

Az édesanya párja mindvégig tagad utolsó utáni percig. Végül a keresztkérdések csalják lépre. Agresszív lesz tőlük.

Az édesanya természetes módon másként vall a párja jelenlétében, és teljesen másként, ha egyedül kell mesélnie a kialakult helyzetről. Fény derül arra, hogy elég nagy gyakorisággal bántalmazza őt is. Még gyakoribb azonban az, hogy a fogyatékkal élő lánya helyett vállalja fel a

tea sa deplină. Dalta o eliberează de impuritate care o acoperă. Statuia, capodopera tot cu ajutorul dălții apare misterios în urma talentului artistului.

Pentru a trage concluziile corespunzătoare pentru viată – K trebuie să adune experiențe pe propria piele și să sufere. Dacă nu are această șansă toată viața va suferi și își va pune întrebarea "ce ar fi fost dacă...". Refuzul acestei șanse de a învăța se consideră maltratare. Și niciodată întrebarea nu este: care e motivul – că indecizia s-a produs voit sau nu. Pentru că acest lucru nu ajută la vindecarea rănilor. Dar cel mai important e că șansele pierdute nu pot fi regăsite niciodată.

Violența distrugе încrederea. (Lauren Brooke)

3. Când cel cu dizabilitate mentală suferă o agresiune sexuală

Zs este o Tânără cu dizabilitate intelectuală. A fost crescută de bunici. După moartea bunicilor a ajuns la mama ei, care a îngrijit-o în continuare, a iubit-o. Mama ei a făcut cunoștință cu un bărbat, iar după un scurt timp au hotărât să se mute împreună. La căsătorie nici nu puteau visa, deoarece prima căsătorie a mamei încă nu a fost anulată. Bărbatului i-ar plăcea dar femeia avea dubii. Dacă prima relație nu i-a ieșit bine atunci nici a doua oară nu-i era garantată. Mai degrabă apreciază ceea ce are, până are parte de ea.

Privind din afară totul este în ordine. Se pare că au o coexistență exemplară, plină de preocupări, de iubire, de muncă și de sărbători petrecute în comunitate. Aceasta până când vecinii nu depun o declaratie despre suspiciunea serioasă a maltratării, a violenței corporale, verbale, materiale și sexuale.

Perechea mamei neagă până în ultimul minut. În cele din urmă cedează întrebărilor capcană, devine agresiv.

Mama declară situația adevărată altfel în prezența bărbatului și altfel când este fără el. Iese la iveală și faptul că ea este maltratată destul de des. De multe ori acceptă pedeapsa în locul fricei cu dizabilități. Pentru că bărbatului nu-i place nesupunerea, nu-i place

büntetést. Mert a párja nem tűri az engedetlenséget. Nem szereti, ha nem úgy történnek a dolgok, ahogyan aztől elköpzelte. És igen, beigazolódik a szexuális bántalmazás gyanúja is. Persze minden jóindulatból és csakis nevelő jelleggel.

A lányt sikerül kimenteni, elkülöníteni, más hova helyezni – de az édesanya helyett nem lehet döntéseket hozni. Ő marad. Nem tudni meddig. Remélhetőleg nem egy tragédia vet véget ennek az áldatlanság állapotnak. Sikerül hamarabb meghoznia azt a döntést, amely ebben a helyzetben életét is jelentheti.

Csata Éva

Csata Éva

Traducere din limba maghiară de Réti Ilona

Családon belüli erőszak

A bántalmazás minden formája rombolja, pusztítja és leépíti az áldozatok személyiségett, végző soron tehát a bántalmazás gyilkosság.

Noha a hatalomra törő, a mások fölött uralkodó gondolkodásmód gyakran nyilván meg a testi erőszak különféle formáiban, tudnunk kell, hogy ugyanilyen gyakran szóbeli, érzelmi, anyagi, társadalmi, szexuális, vagy vallási nyomásgyakorlás formájában nyilván meg a bántalmazás. Nem minden bántalmazó emel kezét az áldozataira. Testi erőszak nélkül is lehetséges valakit súlyos sérelmeket okozó, pusztító módon terrorizálni, felelemkeltéssel, sarokba szorítással kontroll alatt tartani.

A családon belüli erőszak fogalma alatt azokat az eseteket értjük, amikor az egyik családtag, kísérletet tesz vagy meg is valósít olyan magatartásokat, amelyekkel a másik fél fölött hatalmat – testi, lelki, anyagi vagy jogi dominanciát – tud gyakorolni. Az erőszakot a gyakorlatban tágán kell értelmezni: beletartozhat a lelki terroron túli szidalmazás, verekedés, súlyos testi sértés, életveszélyes fenyegetés stb.

dacă lucrurile nu decurg cum își imaginează el. Se adeverește și bănuiala abuzului sexual. Bineînțeles toate din bunăvoiță și numai cu caracter educativ.

Fata este salvată și scoasă din acest mediu și amplasată în altă parte – dar în locul mamei nu se pot lua decizii. Ea rămâne. Nu se știe până când. Să sperăm că ieșirea din această situație nefericită nu se va produce într-o tragedie. Iar victimă va reuși să ia decizia corectă pentru a-și păstra siguranța și a rămâne în viață.

Violență în familie

Orice formă a maltratării distrug, nimiceste și reduce personalitatea victimei, deci în cele din urmă maltratarea este un asasinat.

Cu toate că modul de gândire de a ajunge la putere, de a-i domina pe alții se manifestă des prin diferite forme ale violenței fizice, trebuie să stim că tot atât de des maltratarea se manifestă sub forma presiunii verbale, sentimentale, materiale, sociale, sexuale sau religioase. Nu fiecare agresor ridică mâna asupra victimei. Și fără violență fizică poate fi terorizat cineva prin modul care provoacă răni grave, nimicioare, prin trezirea sentimentului de frică, prin ținerea sub control urmăriindu-l de aproape.

Prin noțiunea de violență în sănul familiei înțelegem acele cazuri în care un membru al familiei încearcă sau chiar reușește să ia atitudini prin care să exercite presiune – fizică, psihică, materială sau juridică - asupra celuilalt. Violența practică are o largă interpretare: dincolo de teroare psihică poate cuprinde mustrarea, bătaia, agresiunea corporală gravă, amenințarea cu moartea etc.

A családon belüli erőszak fajtái:

SZÓBELI ERŐSZAK: A bántalmazó veréssel, gyilkossággal fenyegeti partnerét, fenyegetőzik, hogy elviszi a gyerekeket vagy öngyilkosságot követ el, lekicsinyli, sértegeti a partnerét, vagy gúnyolódik vele, nevetség tár-gyává teszi (például külseje, vallása, szokásai vagy faji hovatartozása miatt).

Felurile violenței în familie:

AGRESIUNE VERBALĂ: Agresorul își amenință partenerul cu bătaie, cu omor, amenință că îi ia copiii sau se sinucide, își depreciază, își jignește partenerul sau îl batjocorește făcându-l de râs. De exemplu: pentru înfățișare, religie, obiceiuri sau apartenență rasială.

LELKI ERŐSZAK: A bántalmazó letagad lenyeges dolgokat, elzárkózik az áldozattól, kizárrja őt gondolataiból, érzéseiből, ellenörzés alatt tartja, végletesen féltékenykedik, az áldozat önbizalmát módszeresen lerombolja, önálló döntéseit rendszeresen megkérdőjelezzi, vagy nem veszi tekintetbe. mindenért őt hibáztatja, még a saját erőszakos viselkedéséért is, az áldozat érzéseit, tapasztalatait kétsége vonja, nem hajlandó megbeszélni a problémákat. Megfélemlítően viselkedik: tör-zúz, szándékasan megrongálja az áldozat értéktárgyait, csapcod, fegyverrel rettegésben tartja az áldozatot, félelmet keltően viselkedik (dühödten néz, üvölt), támadóan faggatózik, életveszélyesen vezet, fenyegető üzenetekkel vagy SMS-ekkel árasztja el az áldozatot.

AGRESIUNEA PSIHICĂ: Agresorul negă lucruri importante, se izolează de victimă, o exclude din gândurile, sentimentele lui, o ține sub control, este extrem de gelos dărâmă metodic încrederea în sine a victimei, sistematic pune sub semnul întrebării deciziile propriei ale victimei sau nu le ia în considerare. O face responsabilă pentru tot, chiar și pentru propriul lui comportament violent, contestă sentimentele, experiențele victimei, nu este dispus la discutarea problemelor. Se comportă înfricoșător: zdrobește – sparge, distrugă intenționat obiectele de valoare ale victimei, o trântește, o amenință pe victimă cu arma, se comportă înfirător (se uită urât, urlă), o interoghează pe victimă, conduce periculos, atacă victimă cu mesaje amenin-

Elszigeteli az áldozatot: megszabja, hogy az mit csinálhat és mit nem, kivel találkozhat, kivel beszélhet, hová mehet, mit vehet föl, nem engedi, hogy másokkal barátkozzon, a családjával beszéljen, munkát vállaljon, pénzt tartson magánál. Folyamatosan az ellenőrzése alatt tartja az áldozatot: mindenhol elkíséri, otthon, a munkahelyen/az iskolában telefonon ellenőrzi, átkutatja zsebeit, a táskáját.

țătoare. Izolează victimă: stabilește ce poate să facă și ce nu, cu cine se poate întâlni, cu cine poate vorbi, unde poate merge, ce poate îmbrăca, n-o lasă să socializeze, să vorbească cu familia, să se angajeze, să aibă bani la ea. Ține permanent victimă sub control, o conduce peste tot, la locul de muncă, la școală, îi controlează telefonul, îi caută prin buzunare, prin geantă.

TESTI ERŐSZAK: A bántalmazó az áldozatot lökdösi, megüti, megpofozza, fojtogatja, a haját húzza, ököllel veri, belerüg, megharapja, csípi, rázza, megégeti, fegyverrel (például késsel, pengével, lőfegyverrel, nehéz tárgyakkal) fenyegeti vagy bántja. Megtagadja az áldozat legalapvetőbb jogait, mozgásszabadságát, elemi igényeit korlátozza: nem engedi, hogy az áldozatnak tőle független magánélete legyen, bezárja, kizárra, megkötözi, éhezeti vagy szomjaztatja, nem engedi tisztálkodni, elrejti a szükséges gyógyszereit, vagy nem ad azokra pénzt.

SZEXUÁLIS ERŐSZAK: A bántalmazó olyan szexuális tevékenységre kényszeríti az áldozatot, amit az nem akar, a szexszel fájdalmat okoz neki, vagy

AGRESIUNEA CORPORALĂ: Agresorul împinge victimă, o bate, o pălmuieste, o strângе de gât, o trage de păr, o bate cu pumnul, o lovește cu piciorul, o ciupește, o scutură ,o amenință cu arma (exemplu: cuțit, lamă, armă de foc, obiecte grele) sau o brutalizează. Refuză cele mai elementare drepturi ale victimei, libertatea de a se mișca, îi limitează necesitățile elementare: nu lasă ca victimă să aibă viață particulară independentă de el, o închide sau o dă afară din casă, o leagă, o înfometează, o însetează, nu o lasă să-și facă igienă zilnică, îi ascunde medicamentele necesare sau nu îi dă bani pentru a le cumpăra.

AGRESIUNEA SEXUALĂ: Agresorul o obligă pe victimă la activități sexuale pe care aceasta nu le vrea, îi provoacă dureri sau o

megalázza; megerőszakolja, intim testrészeit bántalmazza (pl. megcsonkítás), vagy kényszeríti, hogy másokkal közöslüjön. Szintén ide tartozik a reproduktív jogok korlátozása: a bántalmazó az áldozatot számos abortuszra vagy gyerekszülésre kényszeríti.

GAZDASÁGI (ANYAGI) ERŐSZAK: A bántalmazó nem engedi, hogy az áldozat dolgozni járjon, saját pénze legyen, illetve ha saját keresettel rendelkezik, azt elveszi, és saját belátása szerint ad csak belőle, pl. a közös néven levő céggel zsarolja, minden kiadást, amire az áldozat pénzt kér, megkérdőjelez, miközben ő szabadon rendelkezik az anyagi erőforrásokkal, ezzel az áldozatot (és a gyereket) „relatív szegénységen” tartva.

IDŐSEK BÁNTALMAZÁSA: A bántalmazó ilyenkor legtöbbször a bántalmazott nagykorú gyereke, unokája vagy annak férje/élettársa. Az áldozat és az elkövető általában együtt laknak. Az is előfordul, hogy a tettes maga is idős. A bántalmazott általában gondozásra szoruló, esetleg magatehetetlen időskorú. Az idősek bántalmazásának szintén része lehet a testi és érzelmi elhanyagolás (például gondozás elmulasztása), illetve az idős ember szóbeli, lelki, fizikai, szexuális bántása vagy anyagi kizsákmányolása (például nyugdíjának vagy lakásának elvétele).

GYEREKBÁNTALMAZÁS: A gyerekek eleni erőszak kétféle lehet: aktív (mint például a verés vagy a gyerek szexuális kihasználása) vagy passzív, vagyis elhanyagoló jellegű. A gyerek aktív bántalmazása a felnőttek bántalmazásához hasonlóan lehet lelki, szóbeli, testi és szexuális, azzal a különbséggel, hogy esetükben az erőszak e fajtájai nem okvetlenül egymást erősítve, összefonódva jelennek meg. Ez különösen igaz lehet a gyerek elleni szexuális visszaélés esetéiben, amely olyan családban is megtörténhet, ahol senki nem követ el konkrét testi erőszakot sem a gyerek, sem más családtag sérelmére. A gyerek ellen gondozója által elkövetett szexuális visszaélést speciális jellege miatt külön szóval szokás megnevezni: erre az „incesztus” kifejezést használjuk. (Az idegenebbül hangzó latin kifejezést azért

umilește, o violează, și brutalizează părțile intime sau o obligă să întrețină relații intime cu alții. Tot aici se încadrează și limitarea drepturilor de reproducere: agresorul o obligă pe victimă la numeroase avorturi sau nașteri.

AGRESIUNEA ECONOMICĂ (MATERIALĂ): Agresorul nu permite ca victimă să lucreze, să aibă bani proprii sau dacă are câștig propriu, îl însușește și îi dă doar cât crede el că este necesar, o săntajează cu firma afacerea comună, pune sub semnul întrebării orice cheltuiala pentru care victimă cere bani, în timp ce el dispune liber de resursele materiale, ținând astfel pe victimă (și pe copii) în „sărăcie relativă.”

MALTRATAREA BĂTRÂNIILOR: În aceste cazuri agresorul este de cele mai multe ori copilul matur al victimei, nepotul sau soțul/concubinul ei. În general victimă și agresorul locuiesc împreună. Se întâmplă ca și săptămânul să fie în vîrstă. În general cel agresat are nevoie de îngrijire, eventual este un vîrstnic neputincios. O parte a agresiunii vîrstnicilor poate fi și neglijarea corporală și sentimentală (neglijarea îngrijirii), precum maltratarea verbală, psihică, fizică, sexuală a omului în vîrstă sau exploatarea lui materială (ex. însușirea pensiei sau a locuinței).

MALTRATAREA COPIILOR: Violența împotriva copiilor poate fi de două feluri: activă (ex. bătaia sau exploatarea sexuală a copilului) sau pasivă adică cu caracter de neglijare. Maltratarea activă a copilului, asemenea maltratarii adultului poate fi psihică, verbală, corporală și sexuală cu diferență că în cazul lor felurile acestor violențe nu apar neapărat în lanțindu-se. Aceasta este adevărat îndeosebi în cazurile abuzului sexual împotriva copilului, care se poate petrece și în familiile în care nimeni nu comite violență corporală concretă nici împotriva copilului, nici împotriva altui membru de familie. Abuzul sexual comis împotriva copilului de îngrijitorul său datorită caracterului său special de obicei îl denumim cu un cuvânt separat: pentru aceasta folosim denumirea de incest. (Propunem acest termen latinesc mai

javasoljuk, mert a bevett magyar „vérfertőzés” szó megbílyegzi az áldozatot, valamint azt sugallja, hogy az efféle erőszakot csak vér szerinti szülő követheti el.)

cunoscut, deoarece termenul maghiar obișnuit o jignește pe victimă și pentru că sugerează că asemenea violență poate fi comisă doar de părintele biologic.)

Az elhanyagolás történhet lelki és testi szinten, például amikor a szülő nem figyel a gyerek örömeire, bánatára; nem viszi orvoshoz betegség esetén, nem eteti vagy öltözteti megfelelően. Szintén a gyerek valós igényeinek elhanyagolását képezik azok a szubtilisabb elnyomási formák, melyekkel a szülő saját vágyait, elképzéléit vagy éppen betegségeit mintegy belevetíti a gyerekbe, ezzel saját szükségleteinek megfelelően torzítva a gyerek személyiségének kibontakozását. Azokban a családokban, ahol a felnőtt tagok között gyakori az erőszakos viselkedés, legtöbbször a gyerekekkel is bántalmazzák. Sok kutató szerint van összefüggés a gyerekkorban bántalmazottság és felnőttkori erőszakos viselkedés között, ezért a gyerekbántalmazás megakadályozásában különösen nagy a környezet és a társadalom felelőssége. A szociális munkásoknak, pedagógusoknak, védőnöknek, orvosoknak hivatalból jelenteniük kell, ha gyerekbántalmazásra gyanakszanak. Ugyanakkor sajnos fennáll a veszélye annak, hogy a jelenlegi szemléletmó

Neglijența se poate produce la nivel psihic și fizic, de exemplu când părintele nu este atent la bucuriile, la tristețea copilului, în caz de boala nu-l duce la medic, nu îl hrănește sau nu îl îmbracă corespunzător. Tot neglijarea necesităților reale ale copilului reprezintă acele forme subtile de asuprindere, prin care părintele îi transmite copilului propriile dorințe, sentimente sau chiar boli deformând astfel dezvoltarea personalității copilului potrivit necesităților proprii. În familiile în care comportamentul violent este frecvent între membri adulți, de cele mai multe ori și copiii sunt maltratați. După mai mulți cercetători există o legătură între maltratarea suferită în timpul copilariei și comportamentul violent al adulțului, tocmai de aceea în stoparea maltratării copilului este deosebit de mare responsabilitatea mediului și a societății. Asistenții sociali, pedagogii, asistentele, medicii trebuie să denunțe din oficiu dacă au bănuiala maltratării copiilor. Totodată, din păcate, există pericolul

értelmében az eset a családon belüli erőszak dinamikáját nem értő hatóságok kezén zátonyra fut, vagy nem nyer hatékony megoldást. Ezért a mindenkor segítő szakember feladata annak felmérése is, hogy hogyan tud valóban az áldozat érdekeiben beavatkozni. Egy dolg azonban bizonyos: az erőszakos család egyben tartása és a bántalmazóhoz való visszatérés nem javasolható az áldozatok további veszélyeztetése nélkül. A gyerekek bántalmazása az esetek jelentős részében a nők elleni párkapsolati erőszak része: ezekben az esetekben a gyermek eszköz a bántalmazó kezében a nő bántalmazásához. Csak annyit és annyiban foglalkozik a bántalmazó a gyerekkel (akár bántalmazó, akár megengedő, akár elhanyagoló formában), amennyiben biztos lehet benne, hogy azzal a gyermek anyja ellen cselekszik.

FOGYATÉKKAL ÉLŐ CSALÁDTAG BÁNTALMAZÁSA: A fogyatékkal vagy speciális igénynyel élő családtagok testi vagy szellemi különbözőségük miatt sokszor eleve ki vannak szolgáltatva az őket körülvevő személyeknek, ami nemegyszer elhanyagoló gondozásban vagy szóbeli, lelki, testi vagy szexuális jellegű erőszakban, netán anyagi függésben való tartásban nyilvánul meg. Mivel a fogyatékkal élők között élhetnek olyan emberek, akik eleve nem képesek segítséget kérni, az ellátórendszernek után-követésük szerves részévé kellene tennie az erőszak jelenlétének vizsgálatát.

Miért marad a bántalmazott a kapcsolatban?

A megismétlődő és rendszeressé váló bántalmazások ellenére nagyon sok nő marad, és tűr. Rengeteg oka lehet maradásuknak. Az okok kategóriákba csoportosíthatók:

A BIZTONSÁGOT KERESŐ NŐ azért marad egy olyan kapcsolatban, ahol párja bántalmazza, mert ezt szokta meg. Ez az az állapot, amit a legkevesebben értenek meg. Talán konkrét példán keresztül érhetőbb. Vannak nők, akik pl. alkoholistához mennek feleségül, mert apjuk is alkoholista volt; sőt, esetleg válás és újra férjhez menés esetében ismét alkoholistát választanak. Egy terápiás csoport résztvevője mesélte, hogy négyeszer

ca încercarea de denunț să eșueze și problema să nu poată fi rezolvată datorită autoritaților care nu înțeleg dinamica violenței în sânum familiei. De aceea sarcina specialistului social de totdeauna este și aprecierea modului în care poate într-adevăr să intervină în interesul victimei. Încă un lucru este cert: menținerea împreună a familiei violente și întoarcerea la agresor nu este recomandabilă fără a pune în continuare în pericol viața victimelor. Maltratarea copiilor în majoritatea cazurilor este parte a violenței conjugale împotriva femeilor: în aceste cazuri copilul este un instrument în mâna agresorului pentru maltratarea femeii. Agresorul se ocupă de copil numai atât și numai (fie maltratându-l, fie neglijându-l), până când este sigur că astfel acționează împotriva mamei.

MALTRATAREA MEMBRILOR DE FAMILIE CU DIZABILITĂȚI: Membrii de familie care trăiesc cu dizabilități sau cu nevoi speciale datorită diferențelor fizice sau psihice de multe ori sunt expuse violenței persoanelor înconjurătoare, ceea ce se manifestă nu odată prin îngrijire neglijentă sau prin abuz verbal, psihic, fizic sau cu caracter sexual, nu odată prin ținere în dependență materială. Pentru că printre cei cu dizabilități pot fi oameni care nu pot cere ajutor, organele aferente ar trebui să urmărească permanent controlul prezenței abuzului.

De ce rămâne maltratatul în relație?

În ciuda maltratărilor repetate și regulate multe dintre femei rămân și răbdă. Cauzele acceptării pot fi multe. Acestea se pot grupa în categorii:

FEMEIA CARE CAUTĂ SIGURANȚĂ rămâne în relația în care a fost maltratată de partener pentru că s-a obișnuit. Aceasta este situația care este înțeleasă de foarte puțini. Poate prin exemplu concret va fi mai inteligibil. Sunt femei care se căsătoresc cu un alcoolic pentru că și tatăl lor a fost alcoolic; mai mult în cazul divorțului și al recăsătoririi aleg din nou un alcoolic. Participanta unui grup terapeutic a povestit că s-a căsătorit de patru ori

ment férjhez, és mind a négyeszer egy iszákos férfihez. Közben volt normális életű udvarlója is, de ahhoz nem ment férjhez, maga sem tudta megmagyarázni, miért. Kiderült, hogy apja alkoholista volt, és úgy nőtt fel, hogy megtanult együtt elni az alkoholizmus diszfunkciójával. Anyjától vette a mintát, hogy hogyan kell egy alkoholista feleségeként elni, együtt elni a problémával, és ez az életforma lett a „családias” számára. Hogy van másik élet, azt tudja, de ismeretlen számára, tehát fél tőle.

și de fiecare dată cu un alcoolic. Într-o timp a avut și iubit care ducea o viață normală, dar cu acesta nu s-a căsătorit, nici ea nu își poate explica de ce. A reieșit că și tatăl ei era alcoolic și a crescut în aşa fel încât a învățat să trăiască cu disfuncția alcoolismului. De la mama ei a luat modelul, cum trebuie să trăiești ca soția a unui alcoolic, să conviețuiești cu problema și această formă de viață a devenit „familiară” pentru ea. Știe că există și altfel de viață, dar necunoscută pentru ea, deci îi este frică de ea.

A „VAK” NŐ nincs is tudatában annak, hogy fizikai bántalmazás áldozata. Természetesen tűnhet a kívülállók számára, ő azonban nem tartja annak magát. Szintén terápiás csoportok tapasztalatai, hogy vannak nők, akiknek, amikor végső megoldásként felajánlják a bántalmazott nők számára létesített menhelyeket, otthonokat, értetlenül fogadják: „De hiszen az a hely bántalmazott nők számára van!” Ezek a nők nem tudják, vagy nem akarják a „bántalmazott” cédruláját ragasztani magukra.

A MAGÁT ÉRTÉKTELENNEK TARTÓ NŐ úgy érzi, nem érdemli meg a szeretetet és boldogságot. Hogy ezek az érzései még jobban elmélyüljenek, a fizikailag bántalmazó párja a lelkei bántalmazás eszköztárát is beveti. Általában

FEMEIA „OARBA” nici nu-și dă seama că este victimă abuzului fizic. Se poate părea natural pentru cei din afară, dar ea nu se consideră aşa. Tot din experiența grupurilor terapeutice se știe că sunt femei cărora dacă li se oferă șansa de a merge la azil, cămine înfințate pentru femei maltratate, stau nedumerite: “Dar acel loc este pentru femei abuzate!”. Aceste femei nu știu sau nu vor să-și pună eticheta de „abuzată”.

FEMEIA CARE SE CONSIDERĂ FĂRĂ VALOARE crede că nu merită iubire și fericiere. Ca aceste sentimente să se adâncească și mai mult, perechea care o maltratează fizic introduce și arsenalul maltratării psihice. În general ma-

a megalázással operál: „Buta vagy”, „Mindenki láthatja, hogy hülye vagy!”, „Senki más nem bírna elviselni, csak én”, „Egyedül soha nem boldogulnál”, „Nagy szerencséd van velem!” stb. Egy olyan nő esetében, aki amúgy sem erős önbecsülését illetően, ezek a rendszeres és folyamatos üzenetek a saját magáról alkotott kép részévé válnak. A rosszindulatú megjegyzések tehát beteljesülő prófeciákká válnak: a nő úgy él, amilyennek látja magát.

nevrează cu umiliță: ”Ești nebună!”, „Oricine poate vedea că ești proastă!”, „Nimeni în afara de mine nu te-ar suportă”, „Singură niciodată nu ai izbuti”, „Ai mare noroc cu mine!” etc. În cazul unei femei care nici aşa nu este prea puternică în ceea ce priveşte încrederea în sine, aceste mesaje regulate și continue vor deveni părți ale imaginii de sine. Deci observațiile răutăcioase vor deveni profeții împlinite: femeia trăiește aşa cum se vede pe ea însăși.

A „MEGÉRDEMELTEM, IGYEKEZNI FOGOK, HOGY TÖBBÉ NE HIBÁZZAK” - MENTALITÁSSAL BÍRÓ NŐ esetében gyenge önbecsülésről és túlzott önhibáztatásról beszélhetünk. Sok nő önmagát hibáztatja azért, hogy párra megütötte, sok esetben el is hiszik, hogy megerdemelten kapták a büntetést. Ezt megerősítheti a bántalmazó szóbeli üzenete, pl. „ha megtanulnád, hogy mit kell tenni, nem lennék rákényszerítve arra, hogy megüsselek”. Vannak bántalmazók, akik saját diszfunkcionális életükkel próbálják ellenőrzés alatt tartani úgy, hogy megszálltottan ragaszkodnak a környezetükben lévő rendhez. A sokáig ilyen körülmények között élő nők egy idő után elhiszik, hogy ha „jók lesznek”, nem fogják őket bántani többé, és hogy tényleg meg kell tanulniuk jobb feleségnek, háziasszonynak lenniük.

FEMEIA CU MENTALITATEA – “AM MERITAT, MĂ VOI STRĂDUI SĂ NU MAI GREȘESC”: În cazul ei vorbim despre slabă stimă de sine și auto înnuinăire exagerată. Multe femei se cred vinovate pentru că partenerul lor le-a bătut și în multe cazuri chiar cred că au meritat bătaia. Acest lucru poate fi întărit și de mesajul verbal al agresorului exemplu “Dacă ai învăța ce trebuie să faci, nu aş fi nevoie să te bat”. Sunt agresori care încearcă să țină sub control propria lor viață disfuncțională astfel, încât țin mortiș la rânduiala din mediul lor. Femeile care trăiesc mult în asemenea condiții după un timp vor crede, că dacă “vor fi bune”, nu vor mai fi maltratare și într-adevăr va trebui să înevețe să fie soții, gospodine mai bune.

A „MENEDZSER” TÍPUSÚ NŐ igazán elhiszi, hogy meg tudja akadályozni egy következő verés előfordulását, fiuggetlenül attól, hogy elhiszi vagy nem hiszi, hogy ő a hibás. „Legközelebb nem így mondjam, vagy nem így csinálom”, gondolják ezek a nők, de számításai nem jönnek be. Rengeteg időt töltének azzal, hogy átgondolják, mi miért történt, és forgatókönyveket állítanak össze egy következő bántalmazás esetére. Csak azzal nem számolnak, hogy a bántalmazó nem ismeri ezen forgatókönyvek ráeső szövegeit. A rendszeresen megismétlődő bántalmazások ellenére mindenig elhiszik, hogy a következő alkalommal jobban fogják csinálni.

FEMEIA DE TIP ”MANAGER” crede într-adevăr că va putea împiedica producerea următoarei bătăi indiferent dacă crede sau nu că ea este vinovată. ”Data viitoare nu aşa voi spune sau nu aşa voi face” gândesc aceste femei, dar socotelile nu le ies. Pierd foarte mult timp gândindu-se la ce și pentru ce s-a întâmplat făcând scenariu pentru eventualitatea următoarei maltratări. Numai că, nu iau în considerare că agresorul nu cunoaște rolul ce-i revine din acest scenariu. În ciuda maltratărilor repetate sistematic totdeauna cred că data viitoare vor face mai bine.

A NAIV, HISZÉKENY NŐ meghallgatja a bántalmazó bocsánatkéréseit (melyek esetleg még könnyek kíséretében is történhetnek), és elhiszi, hogy nem fog többet előfordulni. Egy ideig talán tényleg nem fordul elő, sőt, kapcsolatuk jóra fordulhat, annyira jóra, hogy felér a mézeshetekkel. A probléma az, hogy ezek a „mézeshetek” nagyon gyorsan elmúlnak, még nagyobb probléma az, hogy sokan, egy idő után nem tudják elképzelni a „mézesheteket” egy hatalmas, agresszív összetűzés nélkül.

FEMEIA NAIVĂ, credulă ascultă scuzele agresorului (care sunt însotite eventual de lacrimi) și crede că nu se va mai întâmpla. Un timp poate într-adevăr nu se întâmplă, dimpotrivă, relația lor se poate schimba în bine, în atât de bine că echivalează cu o lună de miere. Problema e că această “lună de miere” trece foarte repede, iar o și mai mare problemă este că mulți după un timp nu își pot închipui aceste luni de miere fără un conflict puternic, agresiv.

AZ ÁLOMVILÁGBAN ÉLŐ NŐ folyton azt hajtoga, még verések után is, hogy szerezi a férjét. Bántalmazások áldozatai terápiák hosszú óráin át mesélnek, hogy hogyan, hányszor verték meg, hányszor szorultak orvosi ellátásra, hogyan sínylették meg gyerekeik a szülők veszekedését-verekedését, hányszor költöztek el meg vissza, stb. A pszichiáter ilyenkor megkérdezi, és miért marad vele? „Mert szeretem”, hangzik el a válasz. Ezek az áldozatok nem próbálják megvédeni férjeiket, nem keresnek mentségeket számukra. Hamis reményeket és illúziókat táplálnak arról, hogy türelemmel, megértéssel és szeretettel meg fogják tudni változtatni az öket bántalmazó férjeiket.

A MÁRTÍR NŐ azzal mentegetőzik, hogy ha a gyerekeket is bántaná az agresszív férj, akkor biztosan otthagyná. Arra azonban nem gondol, hogy, ha nem is közvetlenül, de közvetett módon mégis sérülnek a gyerekek, pszichikailag, mert legtöbbször véig kell nézniük, amint apjuk megveri az anyukat. A mártír anya magára vállal minden, csak hogy gyerekeit mentse, de tulajdonképpen semmitől sem menti meg őket. A zsenge, fogékony korban lévő kisgyerekek azt látják, és azt építik be életszemléletükbe, hogy az élet kiszámíthatatlan, agresszív és gyűlöettel teli. Félelemben élnek, aggódnak anyukért és saját magukért.

FEMEIA CARE TRĂIEŞTE ÎNTR-O LUME DE VIS susține permanent, chiar și după bătăi, că își iubește soțul. Victimele maltratărilor în cursul orelor lungi de terapie au povestit cum, de câte ori au fost bătute, de câte ori au avut nevoie de îngrijiri medicale, cât au suferit copiii în urma certurilor-bătăilor părinților, de câte ori s-au mutat de acasă și înapoi etc. Cu asemenea ocazii psihiatru în-treabă: „Să de ce rămâne cu el?” „Pentru că îl iubesc!” vine răspunsul. Aceste victime nu încearcă să-și apere bărbații, să le caute scuze. Nutresc speranțe și iluzii false despre faptul că cu ajutorul răbdării, a înțelegerii și a iubirii își vor putea schimba soții agresivi.

FEMEIA MARTIR se scuză că, dacă soțul agresiv ar maltrata copiii, atunci cu siguranță l-ar părăsi. Dar nu se gândește la faptul că și dacă nu în mod direct, copiii tot se rănesc în mod indirect psihic, pentru că de cele mai multe ori trebuie să asiste cum tatăl o bate pe mama lor. Femeia martir își asumă orice ca să-și salveze copiii, dar în realitate nu-i salvează de nimic. Copiii de vîrstă fragedă, fiind receptivi vor trăi cu convingerea că viața este nesigură, agresivă și plină de ură. Trăiesc cu frica, se îngrijorează pentru mama lor și pentru ei însiși.

A KISZOLGÁLTATOTT NŐ rendszerint nem tud anyagilag függetlenné válni, attól fél, hogy nem tudná eltartani gyerekeit egyedül. Ezért hát marad. Több oka is van annak, hogy ezek a nők nem képesek anyagilag függetleníteni magukat. Elsősorban azért, mert a bántalmazó szándékosan próbálja elidegeníteni feleségét a külső ségítéstől, barátoktól, rokonoktól. Ezáltal nagyobb kontroll alatt tudja tartani a nőt, és függővé teszi magától, hogy az ne legyen képes egyedül is megélni. Az erőszaktól való szabadulás vágyánál erősebb az az ösztöne, hogy gyerekeinek fedél legyen a feje fölött, táplálni és öltöztetni tudja őket.

Amint egy anya fel meri vállalni az elszakadást, anyagilag is, és eltávolítja magukat az agresszív férfi mellől, rá fog jönni, hogy sokkal több szeretet és boldogság lesz saját és gyerekei életében, egy esetleges szegénység mellett is.

Hova fordulhatnak a bántalmazott emberek – törvényes keretek között: Családon belüli erőszak áldozatainak Gondozó és Védelmi Központja: éjjel-nappal hívható 021/9833. Honlapok: centrul.pilot@anfp.ro, centrul_pilot@yahoo.com, www.anpf.ro.

A hatóságok figyelmébe került esetek minden egyikét alaposan átvizsgálják a szakemberek, és igyekeznek több területre kiterjedő, teljes körű megoldások kidolgozására és gyakorlatba ültetésére.

Forrásanyag:

Kuszing Gábor: A fenyegető kontroll

Spronz Péter: A leuraló pasik

Mindennapi Psichológia 2012

Toldy Zsónia: Portréinterjúk szexuális erőszak áldozataival

Gyulai Katalin: A jó szexuális erőszakot megelőző kampány

Tamás Erzsébet, kriminál-psichológus cikkei a témaiban

Ransburg Jenő professzor cikkei a témaiban

Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen Egyesület (NANE) ismertető anyagai nyomán

Összeállította Csata Éva

FEMEIA VULNERABILĂ de regulă nu poate deveni independentă material, îi este frică că singură nu poate să-și întrețină copiii. Din această cauză rămâne. Sunt mai multe cauze pentru care aceste femei nu sunt în stare să se devine independente material. În primul rând pentru că agresorul încearcă intenționat să înlătrăneze soția de ajutorul din afară, de prietenii, de rude. Astfel poate să-țină pe femeie sub un control mai mare, o face dependentă de el, ca să nu fie în stare să trăiască singură. Instinctul ei ca copiii să aibă un acoperiș asupra capului, să-i poată hrăni și îmbrăca este mai puternic decât dorința de a scăpa de violență.

Când o mamă îndrăznește să-și asume și ruperea materială și se îndepărtează de soțul agresiv își va da seama că va exista cu mult mai multă iubire și fericire în viața ei și a copiilor ei, chiar și în cazul unei evenuale sărăcii.

Cui se pot adresa în cadre legal oamenii agresați: Centrul de Îngrijire și Apărare a victimelor violenței în cadrul familiei: poate fi apelat zi și noapte 021/9833. Site-uri web: centrul.pilot@anfp.ro, centrul_pilot@yahoo.com, www.anpf.ro.

Specialiștii analizează temeinic fiecare caz ajuns în atenția autorităților și se străduiesc să prelucreze și să pună în practică rezultatele complete extinse pe mai multe domenii.

Bibliografie:

Kuszing Gábor: Controlul amenințător

Spronz Péter: Tipul Macho

Psihologia de toate zilele 2012

Toldy Zsónia: Interviuri portret cu victimele agresiunii sexuale

Gyulai Katalin: Campania de prevenire a violenței sexuale

Tamás Erzsébet, articole de psihologie criminalistică

Articolele profesorului Ransburg Jenő pe această temă

În urma materialelor prezentate de NANE – Societatea Femei pentru femei împreună împotriva violenței

**Întocmit de Csata Éva
Tradus din limba maghiară de Réti Ilona**

Online, offline abúzus

A cyberbullying, vagy más elnevezéssel cyber megfölemlítés egy új típusa az elsősorban tinédzser korúak között tapasztalható iskolai kiközösítésnek, ami durvább csúfolódásokból, kárörvendésből és fenyegetésekből álló, az áldozathoz elektronikus úton eljutó üzenetek sorozatát jelenti, melyet egyetlen, vagy több felhasználó visz véghez.

A cyberbullying elsősorban távközlési úton, többnyire az interneten éri utol áldozatát, ismétlődő, ellenséges és az áldozat személyisége fejlődésének, illetve önbecsülésének szempontjából, rendkívül káros módon fejt ki hatását.

A cyberbullying a törvényi szószedetek megfogalmazása alapján:

Olyan cselekvéseket takar, amelyek info-kommunikációs technológiákat használnak szándékossá, ismételt és ellenséges viselkedéssel egybekötve, melyeket egyének, vagy csoportok követnek el, amelyek arra irányulnak, hogy másokat bántalmazzanak,

Formái:

- *Flaming („láagháború”)* Online veszedékes dühös és trágár nyelvezet használatával, illetve - sokszor nem az adott téma által,

Abuzul online, offline

Cyberbullying-ul sau cu altă denumire intimidarea cyber este un nou tip al excluderii școlare în primul rând între tineri care înseamnă șirul de mesaje batjocoroitoare, de surprize răutăcioase, de amenințări trimise pe cale electronică victimei de un singur sau de mai mulți utilizatori.

Cyberbullying-ul ajunge la victimă de cele mai multe ori prin internet, se repetă, este ostil și își exercită influența în mod deosebit de vătămător în ceea ce privește dezvoltarea personalității, a respectului de sine al victimei.

Cyberbullying-ul conform terminologiei legislative:

Acoperă acțiuni care folosesc tehnologiile info comunicative alături de comportament voit, repetat și dușmănos, care sunt săvârșite de indivizi sau grupuri cu scopul de a insulta pe alții.

Formele:

- *Flaming (“război de flăcări”)* ceartă online cu folosirea limbajului furios și obscene, respectiv - de multe ori nu legat de tema dată-

vágó -, támadó jellegű hozzászólások küldése valakiről nyilvános fórumra.

• *Harrassment (támadás-sorozat)* Bántó, igaztalan üzenetek küldése online.

• *Denigration (befeketítés)* Kegyetlen, a hírnév rontására alkalmas pletykák vagy szóbeszéd küldése, kiposztolása, terjesztése valakiről.

• *Exclusion (kiközösítés)* Az online közösség egy tagjának a csoportból való kirekesztése.

• *Impersonation (személyiséglopás)* Az elkövető egy másik, létező személy online profiljában jelenik meg, és hírnevénk rontására alkalmas üzeneteket küldözget a nevében.

• *Outing (kibeszélés)* - titkok, pletykák vagy egyéb személyes információk engedély nélküli megosztása másokkal.

• *Trickery („trükközés”, becsapás)* Személyes adatok csalással, megtévesztéssel történő megszerzése valakitől, majd ennek az információnak, adatnak a megosztása a közösséggel.

• *Cyberstalking (online zaklatás)* Az áldozat online szokásainak megfigyelése, folyamatos figyelemmel kísérése és támadó jellegű kijátszása.

• *Cyberthreats (online fenyegetések)* Olyan, közvetlen fenyegetések vagy nyugtalanító kijelentések, amelyekből úgy tűnik, hogy a szerző érzelmileg felkavart, és fontolgatja, hogy valaki mást, vagy magát bántja, illetőleg öngyilkosságot követ el.

trimiterea unor comentarii cu caracter agresiv despre cineva pe forumurile publice.

• *Harrassment (hărțuire)* trimiterea online de mesaje jignitoare, neadevărate.

• *Denigration (denigrarea)* trimiterea, postarea, răspândirea despre cineva a bârfelor, a zvonurilor crude menite să distrugă reputația lui.

• *Exclusion (excluderea)* Excluderea din grup a unui membru din comunitatea online

• *Impersonation (furt de personalitate)* Făptașul apare în profilul online al altrei persoane și postează în numele ei mesaje care îi distrug reputația

• *Outing (divulgarea)* Împărtirea fără aprobată a secretelor, bârfelor sau a altor informații personale.

• *Trickery (“trucaj” înșelare)* Obținerea de la cineva a datelor personale prin înșelătorie, prin inducerea în eroare, apoi împărtirea acestor informații, date cu colectivitatea.

• *Cyberstalking (hărțuire online)* Observarea obiceiurilor online ale victimei, urmărirea ei cu atenție și dejucarea cu caracter agresiv.

• *Cyberthreats (amenințări online)* Amenințări directe sau declarări neliniștitoare din care reiese că autorul este tulburat sentimental și se gândește să maltrateze pe alții sau pe el însuși, mai bine zis să se sinucidă.

• *Sexting (szexting)* A szó a „text” (szöveg) és a szex szavak összevonásával jött létre. A ki-fejezést olyan helyzetekre használják, amelyekben az elkövető szexuálisan provokatív, és saját maga által készített meztelen vagy félénk meztelen képeket vagy nyíltan szexuális tartalmú szöveget küld el online valakinek. A legnagyobb figyelmet a meztelen képek küldése kapja, mert az ilyen felvételek további, széleskörű terjesztése sokkal valószínűbb, és a fiatalokat nagyobb kockázatnak teszi ki.

Forrásanyag:

[Cyberbullying - Law and Legal Definitions](#)
[Cyber-bullying Definition](#)
[Cyberslammed](#)

• *Sexting (sexting)* Cuvântul a luat ființă prin combinarea cuvintelor text și sex. Expresia este folosită pentru situații în care făptașul trimite online cuiva fotografii în pielea goală sau pe jumătate goală provocative sexuale sau texte cu conținut sexual vădit. Cea mai mare atenție se acordă trimiterii fotografilor goale pentru că răspândirea ulterioară, largă și unor asemenea înregistrări este mult mai verosimilă și tinerii sunt expuși unor riscuri mai mari.

Bibliografie:

[Cyberbullying-Law and Legal Definition](#)
[Cyber-bullying Definition](#)
[Cyberslammed](#)

Összeállította Csata Éva

Az erőszak a gyengék fegyvere!

Mahatma Gandhi

*Întocmit de Csata Éva
Tradus din limba maghiară de Réti Ilona*

Mahatma Gandhi

Esettanulmány II.

A jelenség nem csak a fiatalokat veszélyezteti, hanem a felnőttek vagy fogyatékkal elől is eshetnek áldozatául.

Erre kiváló példa K esete, aki M-el munkakapcsolatban és baráti viszonyban állt évekig. Egészen pontosan addig, amíg M viselkedésében valami kardinálisan meg nem változott. M az elején finom utalásokkal, ártatlan flörtölésekkel és vicces kijelentésekkel próbálta K tudomására hozni, hogy gyengéd érzelmeket táplál iránta és örülne annak, ha valaha ez az álma a valóság mezején kiteljesedhetne.

K nem vette komolyan. Talán abban bizakodott, hogy ha nem vesz tudomást róla, talán lecseng. De nem így alakult. M egyre vehegemesebben próbálta érvényre juttatni K-val kapcsolatos vágyait és álmai.

K végül úgy döntött, hogy véget vet kapcsolatuknak. Ugy a partnerkapcsolatnak, mint a baráti viszonynak. Ezt félreérthetetlenül M tudomására is hozta. Mire M agresszívvá vált. Megfenyegette K-t, hogy minden megtesz annak érdekében, hogy lejárassa.

Studiu de caz II.

Fenomenul nu este periculos numai pentru tineri, ci și adulții sau cei cu dizabilități pot deveni victime.

Un exemplu deosebit este cazul lui K, care era în relații de munca și de prietenie mulți ani cu M. Mai precis până când ceva nu s-a schimbat radical în comportamentul lui M. La început M cu aluzii fine, cu flirturi neinvocate și expresii haioase a încercat să-I dea de înțeles lui K că că are sentimente delicate față de ea și i-ar plăcea dacă acest vis ar deveni realitate cu timpul.

K nu l-a luat în serios. Poate a crezut că dacă nu îi dă atenție, el va renunța. Dar nu s-a întâmplat aşa. M tot mai vehement a încercat să-și impună voința în ceea ce privește dorința și visurile legate de K.

În cele din urmă K a hotărât să pună capăt relației lor. Atât relației de parteneriat cât și celei de prietenie. Acest lucru i-a dus la cunoștința lui M în mod foarte clar. M a devenit agresiv. A amenințat-o pe K spunându-l că va face orice pentru a o discredită.

Szavait tettek követték. Lejárató kampányba kezdett – telefonon zaklatta a lehető leglehetetlenebb napszakokban, sms-ekkel bombázta, amelyek megemészthetetlen üzeneteket rejttek. Illetve a közösségi oldalakon úgy a személyes, mint K cégének lapján olyan természetű bejegyzéseket és hozzászólásokat írt, amit egy-szerűen nem lehetett nem figyelembe venni.

K reménykedett abban, hogy észérvekkel sikerül majd meggyőznie M-et. De sajnos nem sikerült.

Segítséget kért barátoktól, ismerősöktől, valamint olyan személyektől akik hatással voltak M életére. De M senkire sem hallgatott. Egyre erőszakosabbá vált.

K a rendőrséghez fordult. De sajnos M-et így sem sikerült jobb belátásra térieni. Folytatta lejárató hadjáratát K ellen, ahol és amikor csak tehette.

Végül az idő segített és a türelem a sokakat bántó probléma megoldásában. M kitombolta magát és megnyugodott. De a K-t ért sérelem talán már soha nem múlik el. Valahol mélyen mindig benne lesz a félelem minden egyes kapcsolata során. Hiszen, ha a bizalom sérül, a szív örökre vérző marad.

Cuvintele lui au fost urmate de fapte. A început o campanie de discreditare – a hărțuit-o la telefon în cele mai imposibile momente ale zilei, a bombardat-o cu sms-uri care ascun-deau mesaje indigerabile. Pe paginile de socializare atât pe cele personale cât și cele ale firmei lui K a postat înregistrări și păreri care pur și simplu nu puteau fi neluate în seamă.

K a sperat că-l poate convinge pe M cu argumente inteligente. Dar din păcate nu a reușit.

A cerut ajutorul unor prieteni, cunoștințe precum și al unor persoane care aveau oarecare influență asupra vieții lui M. Dar M nu a ascultat pe nimeni. A devenit tot mai violent.

K s-a adresat poliției. M nu putea fi îndrumat spre o mai bună înțelegere. Și-a continuat campania de discreditare împotriva lui K oriunde și oricând o putea face.

În cele din urmă timpul și răbdarea au ajutat la rezolvarea problemei care i-a supărat pe mulți. M și-a vărsat furia și s-a liniștit. Dar insulta adusă lui K poate niciodată nu va dispărea. Undeva în adâncul sufletului ei va fi prezentă teama în orice relație va avea. Căci dacă încrederea este rănită, inima va săngera întotdeauna. •

Csata Éva

Csata Éva

Tradus din limba maghiară de Réti Ilona

Jogi megoldások az erőszak ellen

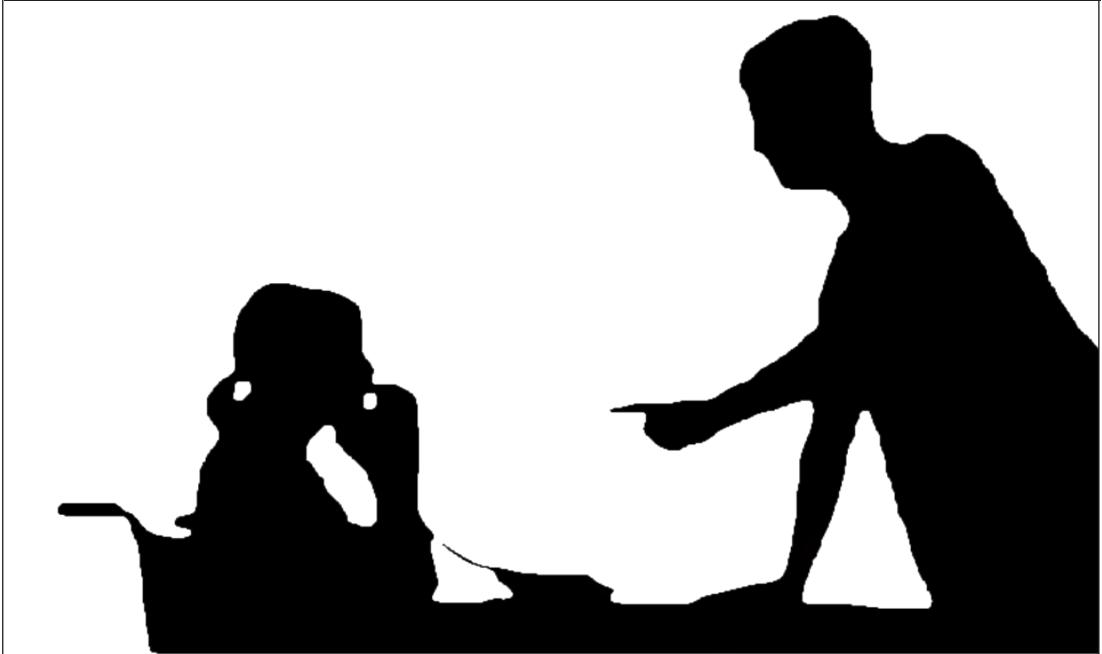
A fogyatékkal élőkkel szemben tanúsított erőszak, visszaélés és hanyag magatartás megelőzésének és leküzdésének jógi eszközei

A fogyatékkal élőkkel szemben tanúsított erőszak, visszaélés és hanyag magatartás megelőzésének és leküzdésének jógi eszközét a fogyatékkal élők jógaira vonatkozó ENSZ Egyezmény, a 217/2003-as valamint a 448/2006-os módosított és újraközölt törvény előírásai biztosítják.

Soluții juridice contra violenței

Latura juridică a prevenirii și combaterii violenței, abuzului și neglijenței față de persoanele cu dizabilități

Cadrul juridic pentru prevenirea și combaterea violenței, abuzului și neglijenței față de persoanele cu dizabilități, este dat de Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, legea nr. 217/2003 modificată și republicată, precum și prevederile legii nr. 448/2006 modificată și republicată.

Ezen jogszabályok szerint, a fogyatékkal előkkel szemben tanúsított erőszak, visszaélé és hanyag magatartás, olyan súlyos jelenségek, amelyek az áldozat számára fizikai, pszichikai, szexuális szennedést és félelmet, valamint anyagi kárt okoznak.

Tekintettel arra, hogy az ilyen esetek többsége nem kerül a nyilvánosság elé, úgy döntöttünk, hogy folyóiratunk jelenlegi számában körüljárjuk ezt a témat, remélve, hogy ezáltal segítségére lehetünk az áldozatoknak.

Ezen jelenségek megnyilvánulási formái:

a) szóbeli – bántó, brutális nyelvezet használata, valamint bántás és fenyegetés alkalmazása;

b) pszichológiai - a saját akarat és vélemény rákényszerítése, bármilyen módon és eszközzel, ezáltal pszichikai szennedést okozva;

c) fizikai - testi sértés vagy egyéb bántalmazás ütlegetés vagy más erőszakos cselekedet áltá;

d) szexuális erőszak, megalázó cselekedetek, zaklatás, megfélemlítés szexuális kapcsolat létesítése céljából, házastársi nemi erőszak:

Potrivit acestor prevederi legale, violența, abuzul și neglijența față de persoanele cu dizabilități, sunt fenomene, de o gravitate deosebită, care provoacă victimei sentiment de teamă, suferință fizică, psihică, sexuală sau un prejudiciu material.

Dat fiind faptul, că aceste manifestări, în majoritatea cazurilor rămân ascunse, în spatele ușilor închise, ne-am hotărât, ca în numărul de față a revistei noastre să abordăm acest subiect, sperând că va fi de ajutor victimelor.

Forme de manifestare a acestor fenomene:

a) verbală - adresarea printr-un limbaj jignitor, brutal, precum utilizarea de insulte și amenințări;

b) psihologică - impunerea voinței sau a controlului personal, provocarea de stări de tensiune și de suferință psihică în orice mod și prin orice mijloace,

c) fizică - vătămarea corporală ori a sănătății prin lovire sau alte violențe;

d) sexuală - agresiune sexuală, impunere de acte degradante, hărțuire, intimidare, în vederea întreținerii unor relații sexuale forțate, viol conjugal;

e) gazdasági - szakmai tevékenység végzésének megtiltása, gazdasági eszközöktől való megfosztás, beleértve a létfenntartás eszközeitől való megfosztást;

f) szociális - a személy családtagjaitól, a közzsségtől, barátaitól való elszigetelése, oktatási intézmény látogatásának megtiltása, a családi házban való elszigetelése és fogva tartása;

g) szellemi – a szellemi szükségletek kielégítése fontosságának alábecsülése vagy csökkenése, a kulturális, etnikai, nyelvi vagy vallási értékekhez való hozzáférés korlátozása által.

Az áldozatok jogai:

- Ne legyen erőszak, visszaélés és hanyag magatartás áldozata;

- A személyiséghoz, méltósághoz és magánélethez való jog;

- A jogok gyakorlására vonatkozó tájékoztatás;

- Különleges, a szükségleteinek és helyzetének megfelelő védelemhez való jog;

- Ingynéies tanácsadáshoz, rehabilitációhoz, szociális beilleszkedéshez és orvosi ellátáshoz való jog;

- Törvényes keretek között biztosított jogi tanácsadás és képviselet.

Teendők, ha bekövetkezik az erőszak:

Az áldozat elhelyezése egy Súrgősségi eseteket ellátó központban, ahol számára menedéket, védelmet, ápolást és tanácsadást biztosítanak;

A rendőrségi feljelentés beadása személyesen vagy 112-es hívószámon;

Igazságügyi orvostani látlelet megszerése, ha az erőszakos cselekmény testi sértést eredményezett.

Az áldozat kérheti a törvényszékétől távoltartási végzés kibocsátását, amellyel a következő intézkedések foganatosíthatók:

- A támadó átmeneti kilakoltatása a családi otthonból;

- Az áldozat visszahelyezése a családi ott-honba;

- A támadó lakás használati jogának korlátozása, olyan módon, hogy ne kerüljön kapcsolatba az áldozattal;

e) economică - interzicerea activității profesionale, privare de mijloace economice, inclusiv lipsire de mijloace de existență primară;

f) socială - impunerea izolării persoanei de familie, de comunitate și de prieteni, interzicerea frecvențării instituției de învățământ, impunerea izolării prin detenție, inclusiv în locuința familială;

g) spirituală - subestimarea sau diminuarea importanței satisfacerii necesităților moral-spirituale prin interzicere, limitare, a accesului la valorile culturale, etnice, lingvistice ori religioase.

Drepturile victimelor:

- Dreptul de a nu fi supus violenței, abuzului sau neglijenței;

- Dreptul la respectarea personalității, demnității și a vieții private;

- Dreptul la informarea cu privire la exercitarea drepturilor sale;

- Dreptul la protecție specială, adecvată situației și nevoilor sale;

- Dreptul la servicii de consiliere, reabilitare, reintegrare socială, precum și la asistență medicală gratuită;

- Dreptul la consiliere și asistență juridică gratuită, în condițiile legii.

Pași de urmat în cazul producerii unui act de violență:

Adăpostirea victimei la un Centru de primiri urgente, care asigură acesteia, adăpost, protecție, îngrijire, consiliere;

Depunerea unei plângeri penale la poliție, personal sau prin serviciul 112;

Obținerea unui Certificat medico-legal, dacă prin actul de violență familială s-a produs și vătămare corporală.

Victima actului de violență, poate solicita instanței emiterea unui ordin de protecție, prin care se dispune, cu caracter provizoriu, următoarele măsuri:

- Evacuarea temporară a agresorului din locuința familiei;

- Reintegrarea victimei în locuința familiei;

- Limitarea dreptului de folosință al agresorului numai asupra unei părți a locuinței comune dacă aceasta se poate realiza astfel încât agresorul să nu vină în contact cu victima;

- Meghatározott távolság megtartása a támadó, az áldozat, a gyermek vagy más rokonok, valamint az áldozat munkahelye között;

- A támadó számára tilos azon helyiségekben és övezetekben tartózkodni, amelyeket az áldozat időnként látogat;

- Tilos a támadónak, bármilyen módon kapcsolatba lépnie az áldozattal, beleérte a telefont és a postai levelezést is;

- A támadó köteles a birtokában levő összes fegyvert átadni a rendőrség számára;

- A gyermekek eltávolítása a támadó közeléből.

Ha az áldozat egy gyámság alá helyezett fogyatékkal élő személy, a gyám köteles leltárba venni a gyámság alá helyezett személy minden vagyon tárgyát, és évente vagyonkezelői jelentést bemutatni annak a gyámuugi hivatalnak, amelyhez a fogyatékkal élő személy lakhelye közigazgatásilag tartozik

A gyám kötelezettségei teljesítésének elnörvését, azon gyámuugi hatóság végzi, amelyhez a fogyatékkal élő személy lakhelye közigazgatásilag tartozik.

A fenti sorokkal, azt szerettük volna bizonyítani, a nehéz helyzetben levők számára, hogy van megoldás a gondjaikra.

Márton-Zólyomi Attila Csaba, jogász

Az élet viharaitól megtörten, amikor minden összeomlott, a lelked mélyén érezni fogod, hogy valami mélyen benned megtagadja a halált.

Ez a benned lévő valami olyan szinten hatékony, hogy mindenfajta segítséget mellőzve képes túlélni az élet legnagyobb nehézségeit is. El benned valami ijesztően erős és kitartó, ami képes bármit legyőzni.

(Pera Novacovici)

- Obligarea agresorului la păstrarea unei distanțe determinate față de victimă, față de copiii sau față de alte rude ale acesteia ori față de locul de muncă ale acesteia;

- Interdicția pentru agresor de a se deplasa în anumite localități sau zone determinate pe care victimă le frecventează periodic;

- Interzicerea oricărui contact, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod, cu victimă;

- Obligarea agresorului de a preda poliției armele deținute;

- Încredințarea copiilor minori sau stabilirea reședinței acestora.

În cazul în care victimă este o persoană cu dizabilități pușă sub interdicție, tutorele are obligația de a face un inventar al tuturor bunurilor mobile și imobile ale persoanei cu dizabilități și de a prezenta anual un raport de gestiune autoritatii tutelare din unitatea administrativ-teritorială în care persoana cu dizabilități are domiciliu sau reședință.

Monitorizarea respectării obligațiilor care revin tutorei persoanei cu dizabilități este asigurată de autoritatea tutelară din unitatea administrativ-teritorială în a cărei rază își are domiciliul sau reședința persoana cu dizabilități.

Prin rândurile de mai sus am vrut să demonstrează, celor aflați în dificultate, că există cale de rezolvare pentru problemele lor.

Márton-Zólyomi Attila Csaba, jurist

Doborât uneori de toate greutățile vieții, când totul în tine a cedat și a capitulat, vei vedea cu coada ochiului că e ceva în tine ce refuză să moară și să abandoneze. Acest ceva din tine, foarte real deși discret, este auto suficient și poate să trăiască în cele mai vitrege condiții fără să aibă nevoie de nimic și de nimeni. E un loc în tine însăși puternic și rezistent.

Pera Novacovici

*Az Úr asztalánál
Ima a bántalmazottakért*

Amikor ajkamat érinted,
kérlek, mentsd meg a szenvedőket,
add, hogy újra tiszteljék őket.

Bezárt idősek és betegek,
bántalmazott nők és gyerekek,
a szabadságért esedeznek.

Nem tudom értük, mit léphetek?
Viszem Hozzád könnyeiket,
vedd el a fájdalmukat, kérlek.

Most hát azokért engesztelek,
kik másokban nem tisztelnek,
és bennük bántalmaznak Téged.

Tehetlenségben kiáltok,
halljátok meg kicsik és nagyok:
„Védjétek az emberi jogot”!

Simon Judit-Gyöngyi

*La masa Domnului
Rugăciune pentru cei abuzați*

Când îmi atingi buzele,
te rog salvează-i pe agresați,
fă, să fie din nou stimați!

Bătrâni închiși și bolnavi,
femei și copii agresați,
imploră pentru libertate.

Nu știu ce pot face pentru ei.
Lacrimile lor ți-le aduc Ție,
Ia-le, te rog durerile!

Acum îți cer iertare pentru cei,
care nu te stimează prin alții,
ci Te agresează pe Tine prin ei.

În neputința mea strig,
voi cei mici și mari ascultați:
“Dreptul omului salvați!”

Simon Judit-Gyöngyi
Traducere din limba maghiară Réti Ilona